

HIROTONIA (PREOTIA)

Hirotonia (Preotia) este a cincea sfântă Taină a Bisericii, în care, prin punerea mâinilor și rugăciunea arhiereului, se împărtășeste unor bărbați, ce s-au pregătit pentru aceasta, harul dumnezeiesc, care dă puterea de a propovădui cuvântul lui Dumnezeu, de a săvârși Sfintele Taine și slujbele bisericesti, și de a conduce pe cei credincioși la mântuire.

Sfânta Taină a Preotiei se împărtășeste asadar unor bărbați anume pregătiți pentru a o primi cu vrednicie. Însuși Mântuitorul Iisus Hristos i-a ales pe sfinții apostoli și i-a învățat, prin toate câte a făcut între oameni, cele ale împărăției lui Dumnezeu. După aceea i-a învrednicit de deosebita cinste de a propovădui Sfânta Evanghelie și de a săvârși fapte minunate. Adresându-se lor, a așezat și Taina Preotiei prin cuvintele : «Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, vă trimit și Eu pe voi. Și zicând acestea, a suflat asupra lor și le-a zis : Luati Duh Sfânt; cărora veti ierta păcatele, le vor fi iertate și cărora le veti tine, vor fi tinute» (Ioan XX, 21—23).

Sfinții apostoli, cum aflăm din Sfânta Scriptură, au săvârșit Sfânta Taină a Preotiei prin punerea mâinilor, adică: «hirotonându-le preoti în fiecare biserică, rugându-se cu postiri, i-au încredințat pe ei Domnului în Care crezuseră» (Fapte XIV, 23), dar având grijă «să nu pună prea degrabă mâinile peste nimem» (1 Tim. V, 22), să fie cu multă grijă, pentru că Preotia este lucrarea Duhului Sfânt (Fapte XX, 28).

În trei direcții se exercită puterea și slujirea preotească și anume: Puterea învățătoarească, adică de a propovădui cuvântul lui Dumnezeu, Mântuitorul Hristos a dat-o sfinților apostoli și, prin ei, episcopilor și preoților, odată cu cea sfintitoare, prin cuvintele : «Mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățându-i să păzească toate câte v-am poruncit voua» (Matei XXVIII, 19—20). Puterea sfintitoare a fost dată și în chip deosebit la Cina cea de Taină prin cuvintele : «Aceasta — adică Sfânta Euharistie — să o faceți spre pomenirea Mea» (Luca XXII, 19 ; 1 Cor. XI, 25). Despre puterea sfintitoare a preotiei vorbește și sfântul apostol Pavel: «Asa să ne socotească pe noi fiecare om : ca slujitori ai lui Hristos și ca iconomi ai tainelor lui Dumnezeu» (1 Cor. IV, 1). Puterea de conducere duhovnicească le-a fost dată prin cuvintele : «Cel ce vă ascultă pe voi, pe Mine Mă ascultă, și cel ce se leapădă

de voi se leapădă de Mine ; iar cel ce se leapădă de Mine se leapădă de Cel ce M-a trimis pe Mine» (Luca X, 16).

Sfintii apostoli au împărtăsit harul Preotiei prin punerea mâinilor ierarhiei bisericești, (adică episcopilor, preoților și diaconilor), având credința luminată de Duhul Sfânt că harul hirotoniei, în una din cele trei trepte, nu-si are izvorul în cel ce pune mâinile, ci în Dumnezeu, cum ne arată și sfântul Ioan Gură de Aur : «Se pune mâna peste om, dar toate le face Dumnezeu și mâna Lui se atinge de capul celui ce se hirotoneste, dacă hirotonia se face cum se cuvine» (sfântul Ioan Gură de Aur).

Asadar, Preotia este de la Dumnezeu, cum îi scrie și sfântul apostol Pavel ucenicului său Timotei : «Nu fi nepăsător față de harul care este întru tine, care ti s-a dat prin proorocie, cu punerea mâinilor preotimii» (1 Tim. IV, 14). «Te îndemn să îți aprinzi harul lui Dumnezeu, cel ce este în tine, prin punerea mâinilor mele» (2 Tim. I, 6).

Taina Sfintei Preotii o poate săvârși numai episcopul și de partea ei văzută tine rugăciunea rostită de el:

"Dumnezeiescul har, care pe cele neputincioase le vindecă și pe cele cu lipsă le împlineste, hirotoneste pe (N) întru diacon (pe diacon întru preot, pe preot întru episcop...) și punerea mâinilor episcopului slujitor pe capul celui ce se hirotoneste.

Taina Hirotoniei are trei trepte — toate adevărate de Sfânta Scriptură și de Sfânta Tradiție și bine cunoscute încă din vremea sfinților apostoli — și anume : diaconia, preotia și arhieria.

În Faptele sfinților apostoli în se arată cum a luat ființă treapta diaconească, pe urma alegerii și hirotoniei celor șapte diaconi în Biserica din Ierusalim. «Pe aceștia i-au pus înaintea apostolilor, și rugându-se și-au pus mâinile peste ei» (Fapte VI, 6).

Sfintii apostoli au hirotonit preoți în mai multe cetăți (Fapte XIV, 23) ; de asemenea, sfântul apostol Pavel a așezat și episcopi, pe care, prin viu grai și prin scrisori, îi sfătuiește să îndrepteze cele ce mai lipsesc și să așeze preoți prin cetăți (Tit I,5).

Și sfintii părinți dau mărturie neîntreruptă și netăgăduită despre cele trei trepte ale Sfintei Preotii, unul din ei scriind: «Supuneți-vă toți episcopului precum Iisus Hristos Tatălui, și preoților ca apostolilor, cinstiți pe diaconi ca pe legea lui

Dumnezeu.

Fără episcop nimeni să nu facă ceva din cele ce aparțin Bisericii» (sfântul Ignatie Teoforul, Epistola către smirneni, VIII, 1—2).

Spre Sfânta Preotie poate păși numai cel ce este găsit vrednic de primirea ei, după cercetarea lui de către duhovnic prin Taina Sfintei Spovedanii. Dar harul odată împărtășit prin hirotonire nu se pierde niciodată. Cel hirotonit poate fi doar oprit — pentru pricini de abateri de la buna purtare preotească — de la săvârșirea celor sfinte.

Potrivit treptei în care se află, primitorii Sfintei Preotii au puterea să săvârșească cele sfinte legate strâns de treapta preotiei lor. Astfel, episcopul are puterea să săvârșească toate Sfintele Taine și toate slujbele bisericesti, îndeosebi de a hirotoni întru diacon, preot și, împreună cu încă doi arhierei, întru anhiereu și de a sfinti într-un sobor de arhierei, Sfântul Mir. Treapta arhierească, venind de-a dreptul de la apostoli, prin succesiune apostolică sau episcopală, detine plinătatea celor trei puteri : de a învăța, de a săvârși cele sfinte și de a conduce Biserica.

Preotul primește de la arhiereu, prin hirotonie, darul celor trei puteri: învățătoarească, sfintitoare și de conducere, însă fără dreptul de a hirotoni și de a sfinti Sfântul Mir și Antimisul.

Diaconul este ajutor al preotului și al episcopului, în întreita lor activitate, spre mântuirea credincioșilor, neputând săvârși nici o Taină și nici o Ierurgie. Pe baza Revelației dumnezeiești, cuprinsă în Sfânta Scriptură și Sfânta Traditie, Sfânta Biserică ne învață că Taina hirotoniei a fost instituită de Mântuitorul Hristos și că sfintii apostoli au împărtășit harul Hirotoniei numai episcopului, preotului și diaconului. Acestea sunt cele trei trepte ierarhice avându-și baza în voința Mântuitorului.

LECTURĂ DIN SFINTII PĂRINTI

«Preotia se săvârșește pe pământ, dar are rânduiala cetelor cerești. Și pe foarte bună dreptate, căci slujba aceasta n-a rânduit-o un om sau înger sau un arhanghel sau altă putere creată de Dumnezeu, ci însuși Mângâietorul. Sfântul Duh a rânduit ca preotii, încă pe când sunt în trup să aducă lui Dumnezeu aceeași slujbă pe care o aduc îngerii în ceruri. Pentru aceasta preotul trebuie să fie atât de curat ca și cum ar sta chiar în cer printre puterile cele îngeresti...

Preotii sunt aceia cărora li s-a încredințat zămislirea noastră cea duhovnicească ;

ei sunt aceia cărora li s-a dat să ne nască prin Botez. Prin preoti ne îmbrăcăm în Hristos (Gal. III, 27) ; prin preoti suntem îngropați împreună cu Fiul lui Dumnezeu (Rom. VI, 4 ; Col. II, 12) ; prin preoti ajungem mădularele fericitului cap al lui Hristos (Col. I, 18). Prin urmare este drept ca preotii să fie pentru noi... mai cinstiti și mai iubiti chiar decât părintii. Părintii ne-au născut din sânge și din voința trupului (Ioan I, 13); preotii însă ne sunt pricinuitoarii nasterii noastre din Dumnezeu, ai acelei fericite nasteri din nou, ai libertății celei adevărate și a înfierii după har» (sfântul Ioan Gură de Aur, Despre Preotie}.

<http://www.sfaturiortodoxe.ro>

Taina Preotiei – Hirotonia

În fiecare Taina, Mantuitorul Hristos Se daruiește celor ce s-au incorporat în Sine ca mădulare ale Trupului Sau tainic, Biserica, și, după aceea, celor ce cred în El și aleargă la ajutorul Sau dumnezeiesc, printr-o lucrare a Sa, iar în Sfânta Euharistie Se daruiește cu însuși Trupul și Sângele Sau. Dar fiind nevăzut și voind să daruiască Bisericii și membrilor ei Trupul și Sângele Sau, precum și harul dumnezeiesc în chip văzut, Hristos a hotărât să Se daruiască oamenilor prin persoane văzute. Pe aceste persoane Mantuitorul însuși le alege și le sfintește prin Taina hirotoniei, dându-le Bisericii așa precum Tatăl L-a dat pe El lumii : "Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, va trimite și Eu pe voi... Luați Duh Sfânt" (Ioan, 20, 21-22).

Fără un subiect uman care să-L reprezinte pe Hristos ca subiect în chip văzut, Hristos nu ne-ar putea împărtăși ca persoană darurile Sale, sau nu S-ar putea darui pe Sine însuși în

celelalte Taine ca mijloace vazute. Daruirea Sa nu s-ar putea face decat in mod nevazut. Episcopul sau preotul sunt organele vazute ale Preotului si Arhiereului nevazut, Hristos, in Biserica. Hirotonia face pe cel ce o primeste iconom al Tainelor lui Dumnezeu (I Cor., 4, 1) prin care Biserica se realizeaza si se prelungeste in umanitate. Hirotonia este prin excelenta Taina Bisericii, pe langa faptul ca este Taina care-L face pe Hristos trait prin preoti ca subiect deosebit de credinciosi.

Dar daca preotul si episcopul sunt organe vazute prin care Hristos insusi impartaseste harul si darurile Sale celor ce cred in El, si pe Sine insusi, inseamna ca ei nu-si pot lua de la ei insisi aceasta calitate, de organe ale lui Hristos. Insa nici comunitatea bisericeasca nu poate impune lui Hristos aceste organe prin care El sa Se daruiasca si sa-Si impartaseasca darurile si tot harul Sau. In hirotonie, Mantuitorul insusi isi alege organele Sale si le investeste de sus cu puterea Duhului Sfant in Biserica si pentru Biserica.

De aceea si Taina hirotoniei nu se savarseste in afara Bisericii, ci in cadrul ei, si mai exact in Sfantul Altar, de catre purtatorii autorizati ai ei, adica de catre episcopii existenti, si unora dintre membrii ei. Si Biserica da garantie ca acestia ii sunt dati ei prin aceia (adica prin episcopii hirotonisitori) si de catre Hristos. Acest lucru se arata concret prin acel "vrednic este" cu care Biserica intreaga raspunde ori de cate ori are loc o hirotonie de diacon, preot sau episcop.

Taina hirotoniei sau a preotiei este Taina in care, prin punerea mainilor arhiereului Bisericii si prin rugaciune, se impartaseste persoanei anume pregatite, in Biserica si pentru Biserica, harul dumnezeiesc intr-una dintre treptele preotiei, dandu-i-se puterea de a invata cuvantul lui Dumnezeu, a savarsi sfintele Taine si a conduce pe credinciosi spre mantuire.

Instituirea dumnezeiasca a Tainei si Ierarhia bisericeasca sacramentala in Noul Testament

Sfanta Scriptura ne arata ca Mantuitorul Hristos, dorind ca opera Sa de mantuire adusa intregului neam omenesc sa fie cunoscuta peste veacuri si roadele ei sa fie insusite de fiecare dintre noi, Si-a ales doisprezece apostoli, pe care i-a luat din multimea celor care-L urmasera (Matei, 4, 18-22 si 10, 1-4 ; Marcu, 3, 7, 9, 14, 16-19 ; Luca 6, 13-16; 9, 1-2), si mai apoi Domnul a mai ales saptezeci (si doi) pe care i-a trimis in cetatile si locurile pe unde avea sa vina El (Luca, 10, 1).

Pe acesti apostoli, Mantuitorul Hristos ii investeste cu puterea Duhului Sfant, chiar in prima zi a invierii Sale din morti, seara cand, stand in mijlocul lor, le-a zis : "Precum M-a trimis-pe Mine Tatal, va trimit si Eu pe voi... Si sufland asupra lor a zis : Luati Duh Sfant; carora veti **ier**ta **pacatele**, le vor fi iertate si carora le veti tine, vor fi tinute" (Ioan, 20, 21-23). Mantuitorul le da putere si ii trimite in lume, precum si El a fost trimis in lume de Tatal. Este momentul culminant al imbracarii apostolilor de catre Hristos cu puterea Duhului Sfant spre slujba apostoliei pentru care ii chemase. Acum, dandu-le lor pe Duhul Sfant si printr-un act vizibil - prin suflare (Ioan, 20, 22) - ii instituie in serviciul de slujitori ai lui Dumnezeu pentru oameni (vers. 23) si, prin aceasta, instituie Taina hirotoniei. Iar continutul acestei puteri dumnezeiesti date lor indata dupa inviere,

nu numai cu cuvântul, ci și prin suflare, adică printr-un semn sensibil : "a suflat asupra lor și le-a zis : Luați Duh Sfânt" (Ioan, 20, 22), le-a fost arătat tot de El, în mesajul dat înainte de a Se despărți de ei, înălțându-Se la cer : "Datu-Mi-s-a toată puterea, în cer și pe pământ. Drept aceea, mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățându-le să păzească toate câte Eu v-am poruncit vouă, și iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului" (Matei, 28, 18-20) și "Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura. Cel ce va crede și se va boteza se va mântui ; iar cel ce nu va crede se va osândi" (Marcu, 16, 15-16). Și Evanghelia după Marcu spune mai departe : "Deci Domnul Iisus după ce a vorbit cu ei S-a înălțat la cer și a sezut de-a dreapta lui Dumnezeu, iar ei (apostolii), plecând, au propovăduit pretutindeni și Domnul lucra cu ei și întărea cuvântul, prin semnele care urmau" (Marcu, 16, 19-20).

Mântuitorul îi sfătuiește pe apostoli să rămână în Ierusalim până ce se vor îmbrăca cu toată puterea de sus (Luca, 24, 49 ; Fapte, 1,8). Investirea lor cu toată puterea Duhului promisă de Hristos are loc la Cincizecime : "când toți erau împreună în același loc li s-au arătat, împartite, limbi ca de foc și au sezut pe fiecare dintre ei. Și s-au umplut toți de Duhul Sfânt și au început să vorbească în alte limbi precum le dădea lor Duhul a grai" (Fapte, 2, 1-4 ; 1, 13-14). Acum deci, la Cincizecime, are loc investirea personală a celor ce se aflau împreună într-un loc (apostolii) cu toată puterea Duhului Sfânt, arătându-se prin aceasta că puterea Duhului este detinută personal de fiecare dintre cei doisprezece apostoli, însă aflându-se în comuniune cu toți ceilalți. Numărul celor doisprezece apostoli se completase mai înainte cu alegerea lui Matia în locul lui Iuda Iscarioteanul (Fapte, 1, 23-26).

Slujba dată apostolilor și inaugurată la Cincizecime nu se referă numai la ei, ci și la urmașii lor. În mesajul dat apostolilor, înainte de despărțire, privind Biserica, în calitatea ei de comunitate concretă a oamenilor cu Dumnezeu pe temelie propovăduirii și lucrării lor harismatice sfântitoare, Mântuitorul Hristos îi asigură că va fi cu ei în toate zilele până la sfârșitul veacului (Matei, 28, 20). Dar cum ei nu puteau să trăiască până la sfârșitul veacului, înseamnă că harul preotiei ce li se da se va da mai departe, prin ei, urmașilor lor, prin succesiune neîntreruptă până la sfârșitul veacurilor. Acest lucru a fost înțeles perfect de către sfinții apostoli, căci nu mult după Cincizecime ei mijlocesc și altora, în diferite grade, harul, adică puterea Duhului Sfânt, pe care au primit-o ei de la Hristos pentru propovăduirea Evangheliei, savarsirea celor sfinte - a Tainelor - și conducerea credincioșilor în Biserica spre mântuire.

Această împărtășire a harului preotiei o fac ei printr-un anumit ritual și anume, după marturiile din scrierile apostolilor, prin punerea mâinilor. Astfel, de la sfinții apostoli până astăzi, harul pe care l-au primit ei direct de la Mântuitorul (Ioan 20, 21-23) și de la Duhul Sfânt la Cincizecime (Fapte, 2, 1-4) se coboară asupra celor ce se hirotones, conform celor rânduite de Hristos însuși, numai prin mijlocirea lor, făcută și aceasta tot cu puterea Duhului Sfânt care este în ei, adică în apostoli și în episcopi, urmașii acestora. Este foarte probabil că ritualul punerii mâinilor, adică și partea văzută a Tainei hirotoniei, să fi fost prescris chiar de Mântuitorul. Este bine știut că apostolii nu și-au

permis sa adauge nimic de la ei la cele spuse si savarsite de Hristos. Iar punerea mainilor, ca parte vazuta a Tainei hirotoniei, afirmata de scrierile apostolilor, s-a pastrat in Biserica pana astazi.

Prin punerea mainilor si rugaciuni, adica prin impartasirea harului, au fost investiti cei sapte diaconi: "...si au ales pe Stefan, barbat plin de credinta si de Duh Sfant, si pe Filip, si pe Prohor, si pe Nicanor, si pe Timon, si pe Parmena, si pe Nicolae, prozelit din Antiohia, pe care i-au pus inaintea apostolilor, si ei, rugandu-se, si-au pus mainile peste ei" (Fapte, 6, 5-6). Despre diaconi se vorbeste intre adresantii Epistolei catre Filipeni: "Pavel si Timotei, robii ai lui Hristos Iisus, tuturor sfintilor intru Iisus Hristos, celor ce sunt in Filipi, impreuna cu episcopii si diaconii" (Filip., 1, 1), precum si in Epistola I catre Timotei, cand arata insusirile pe care trebuie sa le aiba: "Diaconii de asemenea trebuie sa fie cucernici, nu vorbind in doua feluri..." (I Tim., 3, 8, 12). Functia lor era de a ajuta apostolilor, episcopilor si preotilor in slujba lor si nu numai de a sluji la agape, caci si ei propovaduiau (Fapte, 6, 10; 7, 2 s.u.; 8, 35).

Prin punerea mainilor si rugaciuni, adica prin Taina hirotoniei, au fost consacratii, in slujirea lor, preotii: sfantul apostol Pavel si Barnaba, dupa ce au propovaduit Evanghelia in Listra, Iconiu, Derbe si Antiohia, "cu rugaciuni si cu ajunari, le-au hirotonit preoti in fiecare biserica, incredintandu-i Domnului in care crezusera" (Fapte, 14, 23). Dar treapta de preot este amintita si in alte locuri: "Atunci apostolii si preotii, cu toata Biserica (din Ierusalim) au hotarat sa aleaga barbati dintre ei si sa-i trimita la Antiohia, cu Pavel si cu Barnaba..." (Fapte, 15, 22). "Apostolii si preotii si fratii din Ierusalim trimit salutari fratilor dintre neamuri care sunt in Antiohia si in Siria si in Cilicia" (Fapte, 15, 23).

Sfantul apostol Pavel, trimitand din Milet la Efes, a chemat la sine pe preotii Bisericii (Fapte, 20, 17). Lui Timotei, asezat episcop in Efes, sfantul apostol Pavel ii cere sa nu-si puna mainile degraba pe nimeni, ca sa nu se faca partas la pacatele acestora (I Tim., 5, 22), iar "preotii care isi tin bine dregatoria sa se invredniceasca de indoita cinste" (I Tim., 5, 17). Lui Tit, pus episcop in Creta, sfantul apostol Pavel ii spune: "Pentru aceasta te-am lasat in Creta, ca sa indreptezi cele ce mai lipsesc si sa asezi preoti prin cetati, precum ti-am randuit" (Tit, 1, 5). Iar sfantul Iacov zice: "De este cineva bolnav intre voi, sa cheme preotii Bisericii si sa se roage pentru el, unghandu-l cu untdelemn, in numele Domnului" (Iacov, 5, 14).

Tot prin punerea mainilor si rugaciuni, adica prin Taina hirotoniei, sunt consacratii de sfintii apostoli si episcopii. Harul arhieriei a fost transmis, prin sfantul apostol Pavel, episcopilor Tit (episcop in Creta: Tit, 1, 5) si Timotei (episcop in Efes I Tim., 1, 3).

Astfel, scriindu-i lui Timotei, sfantul apostol Pavel ii aminteste: "Nu fi nepasator fata de harul care este intru tine, care ti s-a dat prin proorocie, cu punerea mainilor mai marilor preotilor" (I Tim., 4, 14) si: "Din aceasta pricina iti amintesc sa aprinzi din nou si mai mult harul lui Dumnezeu care este intru tine prin punerea mainilor mele" (II Tim., 1, 6). Timotei si Tit sunt aratati ca fiind episcopi, hirotonind preoti (I Tim., 5, 22, II Tim., 2, 2, Tit, 1,5). Sfantul apostol Pavel vorbeste apoi despre insusirile ce trebuie sa le aiba ei (I Tim., 3, 1-7).

Sfantul apostol Pavel aminteste episcopilor ca insusi Duhul Sfant i-a pus sa pastoreasca

Biserica lui Hristos : "Drept aceea, luati aminte de voi insiva si de turma intru care Duhul Sfant v-a pus pe voi episcopi,, ca sa pastoriti Biserica lui Dumnezeu, pe care a castigat-o cu insusi sangele Sau" (Fapte, 20, 28). Intre adresantii Epistolei catre Filipeni, carora le trimite salutari, sfantul apostol Pavel vorbeste de episcopi : "...celor ce sunt in Filipi, impreuna cu episcopii si diaconii" (Filip., 1, 1).

Hirotonia se face in Biserica si are in vedere Biserica, in sensul ca episcopul, preotul si diaconul isi desfasoara activitatea in Biserica si in slujba Bisericii, fiecare potrivit treptei sale harice: "Pe preotii cei dintre voi ii rog... pastoriti turma lui Dumnezeu data in paza voastra, cercetandu-o nu cu silnicie, ci cu voie buna, dupa Dumnezeu, nu dupa castig urat, ci din dragoste ; nu ca si cum ati fi stapani peste Biserici, ci pilda facandu-va turmei" (I Petru, 5, 1-3).

Intrebuintarea, un timp nedistinct, a termenilor de episcop si prezbiter, unul in locul celuilalt, chiar daca desemnau, uneori, aceeasi persoana, fiindca terminologia s-a fixat ceva mai tarziu, in perioada ce a urmat imediat sfintilor apostoli, nu inseamna ca intre treptele ierarhice n-a fost o distinctie de functiune si putere harica. Chiar daca numirile erau la inceput sinonimice, niciodata insa nu s-au facut confuzii de atributii intre treptele harice.

Elementele Tainei hirotoniei Aceasta are toate elementele care intra in definitia unei Taine, adica : a) asezarea sau instituirea ei dumnezeiasca de la Hristos ; b) partea vazuta sau sensibilă si c) partea ne- vazuta sau impartasirea harului dumnezeiesc cu efectele ei in fiinta primitorului. Partea vazuta a hirotoniei consta in punerea mainilor arhierului pe capul celui ce se hirotoneste. Sfantul apostol Pavel ne-a aratat ca de aceasta punere a mainilor depinde harul preotiei (II Tim.f 1, 6). Fara ea nu este preotie. Acest ritual sau act vizibil a fost practicat de sfintii apostoli pentru toate treptele ierarhiei bisericesci si au prescris ca si urmasii lor sa faca la fel (I Tim., 5, 22), ceea ce s-a si observat pana astazi.

Biserica Romano-Catolica tot prin punerea mainilor impartaseste harul preotiei, in Taina hirotoniei, cu observatia pentru catolici ca pot fi hirotoniti mai multi diaconi si mai multi preoti deodata, adica in cursul aceleiasi Liturghii. In Biserica Ortodoxa nu pot fi hirotoniti in cursul aceleiasi Liturghii si zile decat cite unul din fiecare treapta la momentele respective.

Partea nevazuta a Tainei hirotoniei o constituie insasi impartasirea harului preotiei in respectiva treapta, cu efectele ei. Astfel prin hirotonie se impartaseste primitorului harul care ajuta si indreptateste la implinirea atributiilor ce revin respectivei trepte ierarhice pentru care

s-a hirotonit. Ca impartasirea harului preotiei are efecte, ne-o arata sfantul apostol Pavel cand zice: "Din aceasta pricina iti amintesc sa aprinzi din nou si mai mult harul lui Dumnezeu, care este intru tine prin punerea mainilor mele" (II Tim., 1, 6).

Hirotonia nu se repeta. Harul acestei Taine se impartaseste unei persoane pentru aceeasi treapta o singura data, si el ramane in ea pentru totdeauna daca nu cere impartasirea harului preotiei pentru o treapta imediat superioara (diaconul si preotul). Canoanele pedepsesc cu depunerea atat pe cel ce primeste hirotonia a doua oara, cat si pe cel care

hirotoneste o persoana care a mai fost hirotonita o data valid (can. 68 ap.).

Savarsitorul Tainei hirotoniei este numai episcopul. Pentru hirotonia unui episcop, foarte curand dupa timpul sfintilor apostoli s-a stabilit ca aceasta sa fie facuta de trei episcopi, sau de cel putin doi episcopi, aratandu-se prin aceasta comuniunea episcopului nou-hirotonit cu episcopatul intregii Biserici; iar hirotonia in diacon si preot, de un singur episcop. La catolici, hirotonia intru episcop, in imprejurari exceptionale, poate fi facuta valid si de catre un singur episcop.

Preotia generala sau obsteasca Protestantii nu recunosc Preotia bisericeasca ca Taina si deci nici caracterul sacramental haric al celor trei trepte ierarhice. Dupa aceasta conceptie, intre preoti si credinciosi nu exista nici o deosebire, fiindca orice crestin, prin botez, este preot si oricare poate fi insarcinat de comunitate sa indeplineasca slujirea preoteasca. Dar, desi in principiu toti crestinii sunt preoti, totusi, din motive practice, administrative, comunitatea luterana cheama, alege si instituie numai anumite persoane in functia de preot pentru ca "nimeni nu poate sa invete in Biserica si sa administreze Tainele, afara de cel chemat canonic" (Confesiunea Augustana, art. 14). Cei chemati si instituiti pastori (preoti) de catre comunitatea bisericeasca pot purta si poarta numele de diacon, pastor si episcop, dar ei nu se deosebesc si nu se disting sacramental de multimea credinciosilor. Dar nici intre ei nu se deosebesc sacramental, de vreme ce diaconul savarseste tot ceea ce savarseste pastorul si episcopul. Deosebirile ierarhice sunt exclusiv nominale si de drept uman, neavand decat o importanta administrativa. Protestantii, desi au respins si nu mai beneficiaza de preotia sacramentala, pastreaza in comunitatea lor treptele de episcop, pastor, diacon ; mai exact, au pe pastori care pot fi si diaconi dar si episcopi, asezati, este adevarat, prin punerea mainilor, sau pur si simplu numiti dintre pastori (ca episcopi). Dar acestia sunt delegati ai comunitatii care i-a ales. Pastorul este deci un oficiu al comunitatii si in serviciul comunitatii, avand ca sarcina principala propovaduirea cuvantului si administrarea Tainelor : botezul si Cina Domnului (pentru unii si pocainta si indeosebi cea publica, comuna in biserică). Singura preotie in Biserica, zic ei, este preotia obsteasca sau generala a crestinilor, a poporului lui Dumnezeu, care vine de la Hristos.

Protestantii fac deosebire intre preotie si slujire, cea dintai fiind comuna tuturor crestinilor, cealalta inasa nu, fiind incredintata de comunitate celui pe care ea l-a ales pentru aceasta slujba.

In sprijinul acestei teze protestantii si, mai mult decat ei, sectarii invoca cunoscutele texte de la I Petru 2, 5-9 si Apoc, 5, 10, precum si Apoc, 20, 6, unde se spune ca toti credinciosii sunt "semintie aleasa si preotie imparateasca". Se sustine, pe drept cuvânt, o preotie generala, universala sau obsteasca, care apartine tuturor crestinilor. Dar o slujire preoteasca, de drept uman, incredintata de comunitate numai anumitor persoane alese in acest oficiu sau slujire, nu are temei in Scriptura. Ei oficiaza o ceremonie simbolica, in care credinciosii dau delegatie unor persoane de a predica cuvântul lui Dumnezeu si de a administra Tainele, adica pastorilor, recte predicatorilor, care indeplinesc diverse slujiri. Biserica Ortodoxa, ca si Biserica Romano-Catolica, cunoaste si ea o preotie generala, ca apartinand tuturor credinciosilor. Dar ea cunoaste si o preotie speciala, sacramentala,

deosebita de aceasta, intemeiata de Hristos insusi, Care Si-a ales din multimea ce-L urma doisprezece apostoli, si mai apoi 70 de ucenici, pe care i-a investit cu puterea Duhului Sfânt in mod vizibil. Aceasta preotie generala se dobandeste intr-adevar prin botez, dar nu numai prin botez, ci si prin mirungere si Euharistie.

Aceasta preotie generala sau obsteasca a credinciosilor, este starea de faptura noua in Hristos a celor care, odata incorporati in El prin botez, au primit si relatia personala a Duhului, in Taina mirungerii, devenind nu numai "hristofori", ci si "pnevmatofori", unindu-se deplin cu Hristos in Sfanta Euharistie. Starea de faptura noua in Hristos este calitatea plenara de crestin a omului.

Prin incorporarea noastra deplina in Hristos, prin cele trei Taine ale initierii crestine, noi toti devenim preoti si jertfe in Hristos, invatatori si calauzitori spre mantuire ai nostri si ai altor credinciosi apropiati sau ai altor oameni, fara o raspundere formala fata de comunitatea bisericeasca. In textul: "Si voi insiva, ca pietre vii, ziditi-va drept casa duhovniceasca, preotie sfanta ca sa aduceti jertfe duhovnicesti bineplacute lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos" (I Petru, 2, 5), "pietrele vii" arata ca crestinii formeaza in Biserica o comunitate duhovniceasca de persoane care se daruiesc impreuna si fiecare in parte lui Hristos, ca jertfe bineplacute lui Dumnezeu. Dar aceasta comunitate de persoane, de "pietre vii" cum spune textul, si fiecare in parte, isi trag puterea de a se aduce, adica de a se darui lui Dumnezeu, din aducerea continua a Jertfei lui Hristos si din impartasirea ele ea. Iar Hristos Se aduce continuu jertfa in Biserica prin cei carora le-a dat aceasta putere si porunca, adica prin apostoli si urmasii lor, episcopii si preotii (Luca, 22, 19; I Cor., 11, 24 si 25). Prin episcop si preot, credinciosii se impartasesc cu Trupul si Sangele lui Hristos.

Ca unii ce sunt incorporati in Hristos ca madulare ale Bisericii, Trupul Sau, crestinii sunt o semintie aleasa, preotie imparatesca, neam sfânt, popor agonisit al lui Dumnezeu, ca sa vesteasca in lume bunatatile Celui ce i-a chemat la lumina Sa cea minunata (I Petru, 2, 9), asa cum a fost in Vechiul Testament poporul lui Israel preotie imparatesca si neam sfânt intre celelalte popoare (Ies., 19, 5-6). Dar, alaturi de aceasta preotie, este cea speciala rezervata in Vechiul Testament lui Aaron si semintiei lui pana la Hristos, instituita de Dumnezeu prin Moise pentagram poporul sau (Ies., 18, 1-3 ; 40, 12-15 ; Lev., 8 si altele), si apoi cea instituita de Hristos cu speciala intentie de sfintire permanenta a lumii.

Un element care nu trebuie sa ne scape este acela ca insusi sfântul apostol Petru face deosebire intre preotia generala obsteasca si preotia speciala ca venind direct de la Hristos si cu o responsabilitate precisa in Biserica, atunci cand, in cuprinsul aceleiasi epistole, spune : "Pe preotii cei dintre voi ii rog, ca unul ce sunt impreuna preot si martor al patimilor lui Hristos si partas al slavei celei ce va sa se descopere : pastoriti turma lui Dumnezeu, data in paza voastra, cercetandu-o nu cu silnicie, ci cu voie buna, dupa Dumnezeu, nu pentru castig urat, ci din dragoste, nu ca si cum ati fi stapani peste Biserici, ci pilde facandu-va turmei" (I Petru, 5, 1-3).

Sursa: <http://www.crestinortodox.ro>